

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Evropský průzkum zdravotního stavu - EHES

Evropský průzkum zdravotního stavu populace (EHES) je mezinárodním projektem, kterého se účastní řada evropských zemí. Cílem projektu je pomocí lékařského vyšetření získat objektivní a srovnatelná data o zdravotním stavu a zdravotních rizicích evropské dospělé populace. V Česku proběhla pilotní etapa v letech 2010-2011, 1. etapa celorepublikového šetření v roce 2014 a 2. etapa následovala v roce 2019/2020. U nás je toto šetření spojeno s Evropským zdravotním dotazníkovým šetřením EHIS, které koordinuje Ústav pro zdravotnické informace a statistiku (ÚZIS).

Co je EHES?

- Výběrové šetření zdravotního stavu evropské populace s lékařským vyšetřením, blíže [EHES - European Health Examination Survey](#).
- Cílem EHES je získat srovnatelné údaje o zdravotním stavu dospělé populace v evropských zemích.
- Lékařské vyšetření studie EHES 2019 v Česku zahrnuje: změření krevního tlaku, výšky, hmotnosti, obvodu pasu; stanovení celkového, HDL a LDL cholesterolu a triglyceridů, HbA1c (glykovaného hemoglobinu) a TSH (hormonu štítné žlázy) v žilní krvi.

Východiska studie EHES

- Srdečně-cévní onemocnění způsobují téměř polovinu úmrtí v české populaci a jsou jednou z hlavních příčin předčasných úmrtí (do 75 let).
- Na vzniku těchto onemocnění se podílí pět klíčových rizikových faktorů: vysoký krevní tlak, nadváha a obezita, kouření tabáku, vysoká hladina celkového cholesterolu v krvi a vysoká hladina cukru v krvi.
- **Hlavním rizikovým faktorem lze do značné míry předcházet a léčit je.**
- Na prevenci kardiovaskulárních onemocnění je v členských zemích EU určena jen malá částka ročních výdajů na zdravotnictví (3 %).

Jak může EHES pomoci?

- Účastník studie získá přehled o svém zdravotním stavu a případném zdravotním riziku (20 až 50 % osob nezná své hodnoty krevního tlaku, cholesterolu a hladiny cukru v krvi či polovina osob s onemocněním štítné žlázy o svém onemocnění neví).
- Účastník bude mít možnost konzultovat svůj zdravotní stav se zdravotníky.
- Získaná agregovaná data poskytnou informace o klíčových ukazatelích zdravotního stavu populace, které nejsou z jiných zdrojů dostupné a jejichž skutečný výskyt v populaci je odlišný než uvádí rutinní statistiky, kde jsou údaje získávány především z registrů již léčených pacientů.
- Poskytne podklady pro včasnou přípravu a realizaci preventivních programů.

Šetření EHES 2019

- Šetření EHES 2019 se v Česku uskutečnilo **od července 2019 do února 2020** v návaznosti na dotazníkové šetření o zdraví - [EHIS](#).

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

- Šetření bylo zajištěno Státním zdravotním ústavem, krajskými hygienickými stanicemi, zdravotními ústavami a zdravotnickými zařízeními ve všech krajích Česka.
- Projekt proběhl s podporou Ministerstva zdravotnictví ČR.
- K vyšetření bylo pozváno zhruba 4000 náhodně vybraných osob ve věku 25 až 64 let.
- **Lékařské vyšetření EHES 2019 zahrnovalo:**
  - ◆ měření výšky, hmotnosti a obvodu pasu,
  - ◆ měření krevního tlaku,
  - ◆ stanovení hladiny krevních tuků (celkový a HDL a LDL cholesterol a triglyceridy),
  - ◆ stanovení hladiny cukru v krvi (HbA1c - glykovaný hemoglobin).
  - ◆ vyšetření hormonu štítné žlázy (TSH). Bližší informace o štítné žláze naleznete [zde](#).
- **Manuál studie EHES 2019** ke stažení [zde](#) (4.07 MB)
- **Vybrané výsledky studie EHES 2019.**

Šetření EHES 2014

- Základní informace o realizaci a průběhu Evropského výběrového šetření o zdraví (EHIS 2014) a Evropského lékařského vyšetření (EHES 2014) [zde](#).
- **Manuál studie EHES 2014** ke stažení [zde](#) (653,34 KB).
- **Vybrané výsledky studie EHES 2014.**
- **Publikace "Zdravotní stav české populace - výsledky studie EHES 2014".**

Kontaktní údaje

MUDr. Růžena Kubínová - hlavní řešitelka projektu EHES v ČR
Ředitelka Systému monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ČR
tel.: 267 082 622
e-mail: ruzena.kubinova@szu.cz